

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนกร เขต 3 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนกร เขต 3 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนกร เขต 3 จำนวน 71 คน วิจัยดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 ให้กลุ่มประชากร ได้รับคืน 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนกร เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5,4,3,2 และ 1 จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	จำนวน 10 ข้อ
ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน 8 ข้อ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ครูมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารบุคคล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ - นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ-นาฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 เมื่อพิจารณาในรายด้านมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีความพึงพอใจในด้านการบริหารงานวิชาการมากเป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาท่าก๊อ-นาฮี ให้ความสำคัญในด้านวิชาการมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ความพึงพอใจในด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องการศึกษาความดีความชอบที่ไม่เป็นธรรม ความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ วิเศษกิจ (2542 : 26 - 27) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) พบว่าครูมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และของรุ่งฤดี เอี่ยมนิรรัตน์ (2544 : 70) ได้ศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองในสหวิทยาเขตปทุม

ทุลกระหม่อม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก อภิปรายในแต่ละด้าน ได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ อาจสืบเนื่องมาจากครูเห็นความสำคัญในการบริหารศักยภาพให้กับตนเอง จึงเป็นสิ่งที่น่ายินดีว่า ครูในในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทำก่อน - นาสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จังหวัดสกลนคร มีความตื่นตัวและเอาใจใส่ในการศึกษาหาความรู้ เพราะการศึกษาเป็นวิธีหนึ่งที่จะเพิ่มวุฒิให้บุคลากรได้มีความรู้ดีขึ้น และได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการนำมาปรับใช้วิธีการและเครื่องมือการทำงานสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และการให้โอกาสแก่ครูเพื่อศึกษาต่อหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะจะทำให้มีความเชี่ยวชาญในการทำงานทำให้ครูมีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจจุดมุ่งหมายในการทำงานดีขึ้น โอกาสที่จะได้เลื่อนวิทยฐานะก็มีมากขึ้นย่อมเป็นเรื่องจำเป็นและเป็นผลตอบแทนที่ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมเพราะนอกจากเป็นการเสริมสร้างและกำลังใจแก่ครู แล้วยังเป็นการสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันต่อไปด้วย ทั้งนี้ ในสภาพปัจจุบันการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการมากจนแทบจะตามไม่ทันหากไม่สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญมากและเกี่ยวข้องกับการศึกษา และศาสตร์ทางการศึกษาก็กำลังตื่นตัวและพัฒนาขึ้นอย่างเป็นลำดับ หากครูไม่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมก็จะอยู่กับที่หรือถอยหลังไปเรื่อยๆ ซึ่งไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นครูจึงควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้มากขึ้นเป็นต้นว่าเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าศึกษาได้ตามความสามารถหากไม่มีโอกาสศึกษาต่อได้ก็สามารถหาความรู้ได้โดยวิธีอื่นซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬา และนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ และนิคม ทาแดง (2545 : 33) ได้กล่าวว่า แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์รวมของวิชาความรู้เป็นทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคาร สถานที่ ซึ่งมืออยู่กระจัดกระจาย ทั้งในชุมชนเมืองและชุมชนชนบท อันเป็นชุมทรัพย์แห่งปัญญาที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ค้นพบได้โดยไม่รู้จบ

2. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องมาจากมาเนื่องจากการบริหารงานของผู้บริหารทำให้ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทำก่อน - นาสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จังหวัดสกลนคร มีความตื่นตัวและเอาใจใส่ที่จะมีการฝึกอบรม ให้ขวัญกำลังใจ ผู้บริหารให้ความสำคัญ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อ

ปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความชำนาญและทัศนคติที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรเพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้นและทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 51) ได้กล่าวถึงภารกิจที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลข้อหนึ่ง คือ การพัฒนาบุคลากรหมายถึงการหาวิธีการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานอยู่ได้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น เช่น ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น มีวิธีการทำงานที่ดีขึ้น

3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีรายข้อที่มีการบริหารอยู่ในระดับมากลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกรายรับ รายจ่าย เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้และเปิดเผยต่อชุมชน อาจสืบเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนได้มีการบริหารที่โปร่งใสเน้นความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณตามจำเป็นในแต่ละงานทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สอดคล้องกับ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 104) ได้กล่าวถึงการนำหลักการบริหารกิจการที่ดี (Good governance) ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ อาจสืบเนื่องมาจากการผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดบรรยากาศที่สวຍงามร่มรื่น มีห้องเรียน ที่สะอาด ตกแต่งได้อย่างสวยงามและมีการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ให้การทำงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับสมพิศ ไห้งาม รัตนา กาญจนพันธุ์และพอดา บุตรสุทธีวงศ์ (2547 : 62-66) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป คือการบริหารที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกรรมงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคลากร ชุมชนองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา การประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะและงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการผู้อำนวยการโรงเรียนควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา โดยการศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันการศึกษาอย่างหลากหลายเป็นการให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร และเพื่อการพัฒนาศักยภาพ บุคลิกภาพของตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้กลับมาพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการพัฒนาโดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ และเป็นการส่งเสริม เติบโตความรู้ ทักษะกระบวนการ ในการปฏิบัติงาน จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย สร้างเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปความจำเป็นและมีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาคิดค้นพัฒนา ประดิษฐ์ สื่อ และนวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ต้องส่งเสริมสร้างความตระหนักให้ครูถึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาบรรยากาศของบริเวณและอาคารเรียนให้ร่มรื่นสวยงาม สามารถเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับครู นักเรียนและชุมชน มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีกับทุกฝ่าย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการ จากประชากรหลายๆ กลุ่มเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกันว่ามีความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่มีความต้องการมากนักน้อยเพียงใดซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรที่ดีขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารโรงเรียนจากประชากรกลุ่มอื่นๆ เช่น ครูในศูนย์เครือข่ายตำบล ต่างๆ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประกอบการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขหลักการพัฒนาการบริหารจัดการ ว่ามีความต้องการในด้านใดบ้าง และควรเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาสาระเจาะลึกให้มากกว่านี้

2.3 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพต่อไป